'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A. Honours 5th Semester Examination, 2023

CC12-SANSKRIT (512)

Time Allotted: 2 Hours | Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

All answer should be written in Sanskrit with Devanagari.

UNIT-I

1. ***त्रयाणां*** व्याख्या कार्या — 4×3 = 12

(क) शीतस्पर्शवत्य आपः।

(ख) संयुक्तव्यवहारहेतुः संयोगः।

(ग) असाधारणं कारणं करणम्।

(घ) परामर्शजन्यं ज्ञानमनुमितिः।

(ङ) तत्र गन्धवती पृथिवी।

2. ***कस्यचिदेकस्य*** प्रश्नस्य उत्तरं लिखत — 6×1 = 6

(क) तमसो दशमद्रव्यत्वे का हानिः ? तर्कसंग्रहानुसारमालोचयत।

(ख) को नाम सन्निकर्षः ? तस्य कति भेदाः? तान् संक्षेपेण आलोचयत।

3. सलक्षणं वैधतां निरूपयत (***द्वयोः***) — 3×2 = 6

(क) शब्दो नित्यः कृतकत्वात्।

(ख) पर्वतो धूमवान् वह्निमत्वात्।

(ग) पर्वतो वह्निमान् प्रमेयत्वात्।

(घ) गगनारविन्दं सुरभि अरविन्दत्वात्।

4. ***षण्णां*** संक्षिप्तमुत्तरं लिखत — 1×6 = 6

(क) तर्कसंग्रहे कति अभावाः स्वीकृताः ? के च ते ?

(ख) तर्कसंग्रहे नित्यद्रव्यानि कानि ?

(ग) तर्कसंग्रहानुसारं का नाम पक्षता ?

(घ) तर्कसंग्रहानुसारं विशेषस्य किं लक्षणम् ?

(ङ) पृथक्त्वम् नाम गुणः कुत्र वर्तते ?

(च) कति रसाः तर्कसंग्रहे स्वीकृताः ? के च ते ?

(छ) शरीरान्तःसंचारी वायुः कः ?

(ज) का नाम अर्थापत्तिः ?

UNIT-II

5. ***एकस्य*** प्रश्नस्य उत्तरं देयम् — 12×1 = 12

(क) योगसम्मताः चित्तवृत्तयः कति ? तासां सविशदम् आलोचनां कुरुत ।

(ख) क आसीत् गङ्गेशोपाध्यायः ? भारतीयदर्शनं प्रति तस्य अवदानमालोचयत ।

6. ***द्वयोः*** संक्षिप्ता टीका कार्या — 6×2 = 12

परमाणुकारणवादः, माध्यमिकसंप्रदायः, शंकराचार्यः ।

7. ***द्वयोः*** संक्षिप्तमुत्तरं लिखत — 3×2 = 6

(क) मीमांसादर्शने कति संप्रदायाः ? के च ते ? के च तेषां प्रवक्तारः ?

(ख) वेदान्तशब्दस्य कोऽर्थः ? अस्य अपरं नाम किम् ? वेदान्तसूत्राणामुपरि शंकरकृतस्य भाष्यस्य नाम किम् ?

(ग) कति आर्यसत्यानि ? कानि च तानि ?

——×——